

Број: 03/2
Сарајево, 19.7.2011.

ПЛАН РАДА

Заједничке комисије за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ у 2011. години

На основу Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, Закона о заштити тајних података БиХ, пословника оба дома Парламентарне скупштине БиХ и анализе рада Комисије у 2010. години, Комисија је сачинила план рада за 2011. годину.

Осим наведених правних прописа, Комисија је током припреме плана водила рачуна о поштовању принципа дефинираних одредбама Заједничке вањске и безбједносне политике ЕУ (ЦФСП), Заједничке безбједносно-одбрамбене политике ЕУ (ЦСДП), обавезама које је БиХ преузела потписивањем Безбједносних споразума са НАТО и ЕУ, те ЕУ и НАТО стандардима опћенито, а нарочито у погледу демократске контроле над обавјештајно-безбједносним сектором. Такође, узете су у обзир и обавезе које БиХ има као потписница других међународних споразума (са ОЕБС-ом, УН-ом, итд.).

У складу с наведеним, Комисија је у 2011. години планирала да реализује:

1. РАЗМАТРАЊЕ МАТЕРИЈАЛА КОЈИ ПРОИСТИЧУ ИЗ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ НАДЛЕЖНОСТИ

У складу са Законом о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ и Законом о заштити тајних података БиХ, Комисија би у 2011. години требало да разматра слиједеће материјале:

а) Извјештај о раду Комисије у 2010. години

Рок: јули

б) План рада Комисије за другу половину 2011. године

Рок: јули

ц) Годишња платформа о обавјештајно-безбједносној политици Босне и Херцеговине за 2011. годину

Рок: јули

д) Извјештај министра безбједности БиХ о издатим безбједносним дозволама у 2010. години

Рок : јули

е) Извјештај министра одбране БиХ о издатим безбједносним дозволама у Министарству одбране и Оружаним снагама БиХ у 2010. години

Рок : јули

ф) Годишњи извјештај Министарства безбједности БиХ о извршеном оперативном и техничком надзору у области заштите тајних података у 2010. години

Рок: јули

г) Извјештај Канцеларије за ревизију БиХ о проведеној ревизији у ОБАБиХ за 2010. годину

рок: септембар

х) Извјештај генералног директора ОБАБиХ о раду и трошковима Агенције у 2010. години

Рок: септембар

и) Извјештаји главног инспектора ОБАБиХ о рјешавању жалби поднесених против Агенције, за периоде јули-децембар 2010 и јануар-јуни 2011

Рок: септембар

ј) приједлог буџета ОБАБиХ за 2012. годину

Рок: септембар

к) Годишњи извјештај председавајућег Савјета министара БиХ о активностима Агенције за 2010. годину

Рок: септембар

л) Информација председавајућег Савјета министара БиХ о закључивању споразума Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ с агенцијама страних држава и институцијама страних држава и међународним организацијама у 2010. години

Рок: септембар

м) пречишћени текст Закона о ОБАБиХ и Закона о заштити тајних података БиХ

Рок: октобар

н) измјене и допуне Пословника о раду Комисије

Рок: октобар

о) измјене и допуне Правилника ЗК ОБА о приступу, кориштењу, чувању и заштити тајних података, информација и докумената

Рок: октобар

п) План рада Комисије за 2012. годину

Рок: децембар

2. СЈЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ И РАДНИХ ГРУПА

а) Редовне сједнице Комисије

Законом о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ утврђено је да Комисија одржава сједнице најмање два пута годишње. Датуми одржавања сједница биће утврђени у складу са бројем, обимом и датумом пристизања материјала који буду достављени Комисији.

б) Заједничке сједнице са Заједничком комисијом за одбрану и безбједност БиХ

Анализирајући надлежности и досадашњи рад ових двају комисија, евидентно је да постоји велики број питања из домена надзора која се могу ријешити само заједничким напорима. То се нарочито односи на питања из области надзора над провођењем Закона о заштити тајних података и надзора над војно-обавјештајним сектором, као и уочених недостатака у сарадњи између Министарства одбране БиХ и Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ. Комисија је планирала одржавање барем једне заједничке сједнице са ЗК за одбрану и безбједност у 2011. години, на којој би требало јасније да се дефинишу модалитети даље сарадње. Тачан термин биће одређен по извршеним консултацијама са Заједничком комисијом за одбрану и безбједност.

ц) Сједнице Радне групе за израду Приједлога закона о парламентарном надзору

У складу с надлежностима Комисије, парламентарном праксом земаља чланица ЕУ, те властитим практичним искуствима, Комисија је у ранијем сазиву (мандатни период 2006-2010) закључила да је потребно да се што прије изради и усвоји посебан закон о парламентарном надзору.

Наиме, одредбом члана 105. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ утврђено је да је Савјет министара БиХ дужно припремити и упутити у парламентарну процедуру закон о парламентарном надзору у року од три мјесеца након успостављања Агенције, а што је пропустило учинити (Подсјећања ради, ОБАБиХ је успостављена 2004. године). Имајући у виду огроман заостатак у испуњавању ове обавезе од стране Савјета министара, као и реалну потребу за доношењем закона, претходни сазив Комисије одлучио се појавити у улози предлагача, те је у ту сврху формирана посебна Радна група за израду Приједлога закона у чијем су саставу поред чланова ЗК ОБА били и представници Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, Министарства безбједности БиХ, Министарства одбране БиХ, НАТО Штаба Сарајево, ОЕБС Мисије у БиХ, ЕУФОР-а и ЕУПМ-а. Чланови Комисије су такођер намјенски посјетили неколико парламената у региону и ЕУ, да би из прве руке дошли до релевантних сазнања и искустава која је могуће примијенити приликом израде Приједлога. По окончању свих ових активности, Приједлог закона је финализиран и упућен у парламентарну процедуру, гдје на крају нажалост није успио добити потребну већину.

Имајући у виду огроман труд који је досада уложен у израду Приједлога, потребу да се речени закон усвоји, како због ефикаснијег вршења надзора из надлежности Комисије, тако и у циљу испуњења међународних обавеза БиХ (проистеклих из ИПАП/НАТО циљева), као и чињеницу да ПСБиХ сада ради у новом сазиву, Комисија ће и у овом сазиву покушати да иницира доношење Закона о парламентарном надзору, што ће вјероватно подразумевати и поновно окупљање Радне групе за израду приједлога, у истом или нешто ужем саставу.

Рок за ову активност је децембар 2011.

3. ПОСЈЕТЕ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОРГАНИМА

Посјете органима и институцијама који природом своје дјелатности потпадају у надлежности Комисије су важан елемент ефикасног парламентарног надзора. У 2011. години су стога у функцији надзора планиране слиједеће посјете:

а) Посјете ОБАБиХ

Законом о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ утврђено је да је Комисија надлежна да проводи надзор над законитошћу рада ОБАБиХ. Примарни задатак

Комисије у циљу испуњавања функције надзора су посјете организационим цјелинама ОБАБиХ, којом приликом је Комисија у могућности да се на најдиректнији начин упозна са конкретним радом запосленика ОБАБиХ, обави контролу истог, те опћенито сагледа реално стање на терену из угла својих надлежности. Посјете које су вршене у претходним мандатима оцијењене су као корисне, како од стране Комисије, тако и од стране саме ОБАБиХ. Сходно томе, Комисија је планирала да посјети ОБАБиХ и у 2011. години, и то:

- Сједиште ОБАБиХ у Сарајеву и Интерфејс центар (јули)
- Теренски уред у Брчком (септембар)
- Центар за обуку Бања Лука (октобар)
- Теренски уред у Мостару (новембар).

Као и до сада, Комисија се приликом избора локација руководила ранијом праксом, организацијском структуром Агенције, те принципима избалансиране територијалне заступљености посјећених центара у оквиру БиХ.

Комисија за ову годину није планирала ненајављене посјете ОБАБиХ, због значајног броја обавеза којима се мора приоритетније посветити услед великог кашњења у формирању Домова и Комисија ПСБиХ.

б) Посјете осталим институцијама и органима

Законом о заштити тајних података БиХ (ЗОЗТП) се у надлежност Комисије ставља провођење надзора над примјеном Закона од стране институција БиХ, ентитетских органа и органа на осталим нивоима државне организације БиХ.

Потпуна и безувјетна примјена одредби ЗОЗТП такође је и један од критерија које БиХ треба испунити на свом путу ка НАТО-у и ЕУ.

С тим у вези, Комисија ће у 2011. години посјетити Министарство безбједности БиХ, да би се из прве руке упознала с тренутним стањем у овој области (будући да је Сектор за заштиту тајних података при Министарству безбједности законом одређен као Државни безбједносни орган, задужен за спроведбу ЗОЗТП). Приликом ове посјете Комисија ће испитати и ниво сарадње између Министарства безбједности и ОБАБиХ. Рок за ову активност је октобар.

Посјете ентитетским парламентима које би биле уобичајени дио Плана рада неће бити могуће реализовати у 2011. години због краткоће времена које је Комисији на располагању до краја године, као и због жеље да се претходно добро упозна са свим улазним подацима који су потребни за ефикасно извршење такве посјете.

4. ЕДУКАЦИЈА

Имајући у виду надлежности Комисије, неопходно је обезбиједити континуирану едукацију, како чланова Комисије, тако и запослених у Канцеларији секретара.

Едукација ће се у 2011. години одвијати кроз учешће на семинарима, курсевима и студијским путовањима. Комисија у овој години неће бити у могућности да организује едукацијске активности којима је сама покретач, а којима је циљна публика цивилно друштво, медији, академска заједница и слично, поново усљед краткоће преосталог времена и закашњелог формирања.

Обуке на којима ће Комисија до краја године да учествује у својству полазника су како слиједи:

- a) Обука о руковању тајним подацима и осталим процедурама које су Комисији потребне у раду, а које произилазе из Закона о заштити тајних података БиХ. Предавач ће бити представник Државног безбједносног органа, а рок за провођење активности је јули 2011.
- b) Обука о одредбама Закона о ОБАБиХ и практичним искуствима у досадашњој интеракцији између ОБАБиХ и Комисије. Предавач ће бити представник ОБАБиХ, а рок за провођење активности је јули 2011.
- c) Уводни семинар о парламентарном надзору безбједносних служби и конкретним активностима пријашњих сазива Комисије. Предавач ће бити представник Одјела за безбједносну сарадњу ОЕБС Мисије у БиХ, а планирани рок за провођење активности је октобар.

5. МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ

Комисија ће у 2011. години наставити досадашњи тренд узајамно корисне међународне сарадње, прије свега кроз реализовање слиједећих активности:

a) **Састанак с директором Одјела за безбједносну сарадњу Мисије ОЕБС-а у БиХ**

ОЕБС Мисија у БиХ је дугогодишњи партнер Комисије чији је допринос досадашњим успјесима Комисије неспоран. У жељи да се конструктивна сарадња са Мисијом настави, планиран је састанак са директором Одјела за безбједносну сарадњу, на коме ће новом сазиву Комисије бити предочени кључни пројекти који су раније реализовани уз помоћ ОЕБС, те понуда за подршку у новим активностима Комисије, у складу са потребама које Комисија изрази и усвојеним Планом рада. Рок за ову активност је септембар.

б) Учешће на Трећој регионалној конференцији парламентарних тијела за надзор над радом обавјештајних служби у Југоисточној Европи, која ће се одржати у Београду. ЗК ОБА је идејни творац ове Конференције, и уложила је велики труд у њено организовање и касније обезбјеђење њеног континуитета, будући да је иста приликом покретања замишљена не као једнократан догађај, него као трајан регионални форум. Прва конференција одржана је у Сарајеву, а Друга у Загребу. Колико је пројекат успио и заживио, најбоље се види по томе да се за сваку слиједећу конференцију пријављује све већи број земаља, као и по чињеници да је њено одржавање сада постало редовна ставка у радним плановима парламената у региону. Рок за ову активност је септембар.

ц) Састанак с Командантом НАТО Штаба Сарајево

Један од битних предуслова који стоје пред БиХ у смислу њених НАТО и ЕУ аспирација је успостава потпуне и ефикасне цивилне демократске контроле над обавјештајно-безбједносним сектором. На овај циљ надовезују се потпуна и безувјетна примјена Закона о заштити тајних података и Безбједносног споразума између НАТО-а и БиХ, те испуњавање критерија за позитивну оцјену у оквиру ИПАП-а. У склопу досадашњих напора Комисије (у претходним сазивима) на испуњавању ових циљева, НАТО Штаб Сарајево увијек се појављивао као вриједан и користан партнер и подршка. С тиме на уму, и желећи наставити такав тренд, Комисија је планирала да се састане се са новим Командантом. Рок за ову активност је новембар.

д) Посјете другим парламентима

ОЕБС Мисија у БиХ понудила је да за Комисију организује и покрије трошкове посјета парламентима Турске и Чешке. Комисија је начелно заинтересована за сваку студијску посјету, па тако и за ову, али ће о конкретном прихватању понуде одлучити равнајући се првенствено степеном испуњења властитих обавеза до задњег квартала 2011. године, као и обавезама које њени чланови имају спрам сједница Домова чији је рад такође у заостатку, а који су приоритетни. Понуђени рокови за реализацију посјета тренутно нису прецизирани.

6. ОСТАЛО

Комисија у новом сазиву ће до краја године настојати да успостави и одржи што је могуће ближи и чешћи контакт са институцијама које су у њеној надлежности, са

циљем испуњења својих законских обавеза. Састанци са представницима међународних институција вјероватно ће у 2011. бити нешто слабијег интензитета него што је досад било уобичајено, из разлога ограниченог времена које је Комисији на располагању за испуњење приоритетнијих задатака на домаћем плану.

Комисија ће настојати да сустигне тренутни заостатак у раду настао услед велике паузе у континуитету њеног рада, реализирајући притом све задатке који су јој релевантним законима стављени у надлежност.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ
Др Мирсад Ђугум